

# Risikostyring ved NTNU

## Kartlegging og vurdering av potensiell risiko

### Bakgrunn

NTNU er i ferd med å innarbeide metodikk og prosesser for helhetlig risikostyring ved NTNU. Dette dokumentet gjør rede for denne prosessen, og motivasjonen for arbeidet. Alle fakulteter og VM skal kartlegge og vurdere risiko til de prioriterte målområdene i den årlige strategi- og budsjettprosessen.

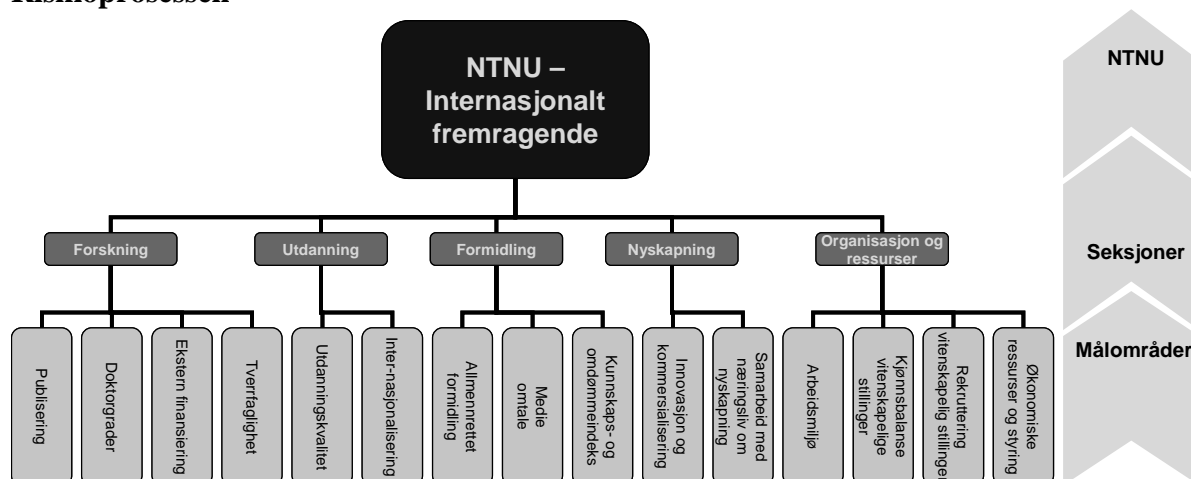
**Risikostyring er en integrert del av mål- og resultatstyring.**  
**Det er ikke mulig å oppnå ideell mål- og resultatstyring uten å håndtere risiko effektivt, og hensynta risikofaktorer i planverk og styringssystemer.**

### Hvorfor risikostyring?

Etablering av risikostyring har en sammensatt motivasjon:

- identifisere risikohendelser som kan påvirke NTNUs måloppnåelse og håndtere disse effektivt
- bidra til at man øker muligheten til å nå målene man har satt seg
- redusere økonomiske og ikke-økonomiske tap
- krav til NTNU fra departementet gjennom tildelingsbrev

### Risikoprosessen



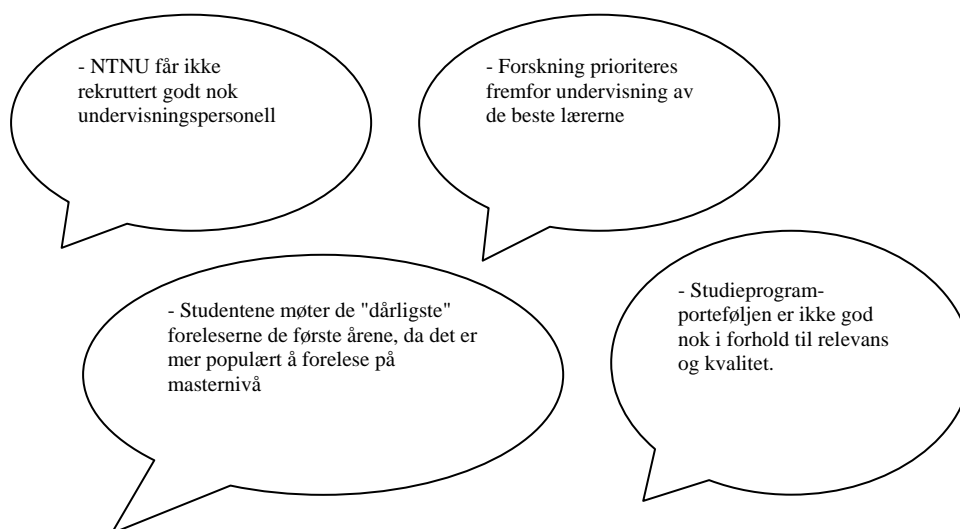
På fakultetsnivå (evt. med institutter/fagmiljø representert) bør man gjennomføre workshops for å kartlegge de risikoer man ser i forhold til de prioriterte målområdene. De risikoer som kommer opp gjennom de ulike workshop-ene bør sammenstilles til en samlet risikorapport som bør behandles i første omgang i ledergruppen på fakultetet.

## Hvordan kartlegge risiko?

**En risiko er en hendelse som kan påvirke NTNUs eller enhetens måloppnåelse positivt eller negativt.**

Den enkleste tilnærming er å spørre seg; ”hva er det som kan skje som vil påvirke våre muligheter til å nå våre mål?”.

Eksempler på risiko kan da være:



Etter at risiko er kartlagt må disse vurderes langs to dimensjoner; sannsynlighet og konsekvens.

Spørsmål 1: *Hvor sannsynlig er det at denne hendelsen kan oppstå?*

Spørsmål 2: *Hva vil konsekvensen være for vår måloppnåelse om denne hendelsen inntreffer?*

Produktet av sannsynlighet og konsekvens kalles risikoens kritikalitet og kan anvendes for å rangere risikoenes alvorlighetsgrad.

Denne vurderingen danner i neste instans grunnlag for valg av tiltak og prioritering av ressurser for å håndtere risiko, blant annet gjennom å etablere interne kontrollmekanismer hvor kontroll/tiltak står i forhold til risikoens kritikalitet.

### Vurderingsskalaer

For å muliggjøre en konsistent vurdering har NTNU utarbeidet felles risikoskala for alle risikovurderinger.

## Sannsynlighet

	1	2	3	4	5
Beskrivelse	Sjeldent	Usannsynlig	Mulig	Sannsynlig	Svært sannsynlig
Sannsynlighet	<5%	5-30%	30-70%	70-95%	>95%

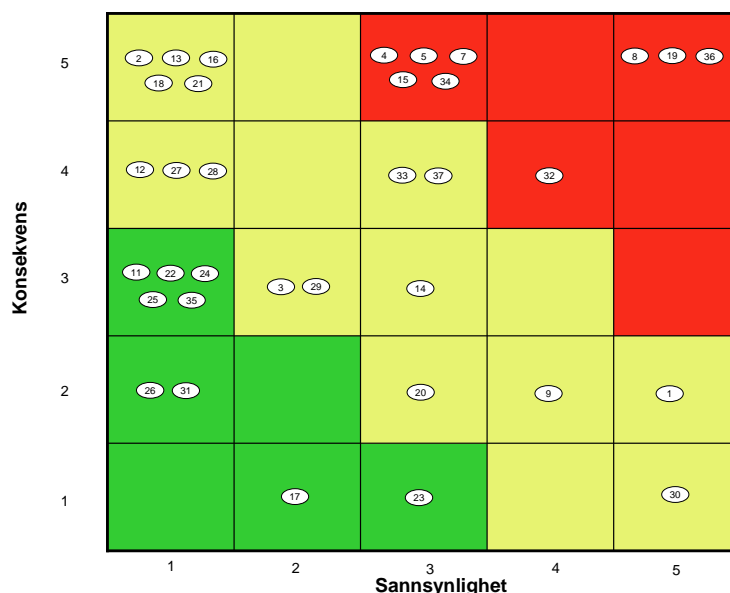
## Konsekvens

	1	2	3	4	5
Økonomisk	Ignorérbart tap <0,1% av budsjett	Tap 0,5-1% av budsjett	Stort tap 1-3% av budsjett	Svært stort tap 3-5% av budsjett	Kritisk tap >5% av budsjett
Strategisk	Ingen	Mindre effekt på enhetens måloppnåelse	Moderat effekt på enhetens måloppnåelse	Manglende måloppnåelse i enheten	Klarer ikke å leve opp til NTNUs overordnede strategiske mål
HR	Rutinesak	Produktivitetstap	Oppsigelser	Høy turnover, tap av nøkkelpersonell	Svært høy turnover, ledere slutter
Omdømme	Ignorérbart Nøytral omtale i media	Uheldig Mindre negative omtale i media	Negativ Negativ pressedeckning, tap av posisjon på rankinger	Kritisk Negativ nasjonal pressedeckning, Faller langt på rankinger	Svært kritisk Nasjonal svært negativ førstesidedekning, fallende rekruttering
Alvorlighet	Ignorérbart	Ikke kritisk	Alvorlig	Svært alvorlig	Alarmerende

Skalaene brukes for å vurdere sannsynlighet og konsekvens mellom 1 og 5. Hvilken konsekvensskala som benyttes for å vurdere den enkelte risiko bør dokumenteres.

Til slutt plottes de ulike risikoene inn i et risikokart, som gir et visuelt bilde av enhetens risikoprofil.<sup>1</sup>

Et endelig risikoregister som inneholder beskrivelse av risikoene, en vurdering av sannsynlighet og konsekvens, forslag til risikohåndteringstiltak og ansvarlig for å følge dem opp skal dokumenteres og rapporteres til rektor.



<sup>1</sup> Kommentar til malen: Diagrammet (risikokartet) viser et eksempel på hvordan risikofaktorer vurderes mht vesentlighet. Risikofaktorer i rød sone er både sannsynlige og vil ha betydelig konsekvens for måloppnåelsen dersom de inntreffer. Det er til disse risikofaktorene det utarbeides risikoreduserende tiltak som innarbeides i enhetenes handlingsplan.